

KLAUZURNÍ PRÁCE 3/2020

Zastupitelstvo obce V. přijalo na svém zasedání dne 1. 6. 2018 obecně závaznou vyhlášku č. 1/2018 „o úpravě provozu na veřejně přístupných účelových komunikacích ve vlastnictví obce V. v územním obvodu obce V.“. Na starostu obce V. se v minulosti obracelo více občanů, kteří kritizovali, že řidiči motorových vozidel užívají dvě konkrétní účelové komunikace ve vlastnictví obce V. v době zvýšeného dopravního provozu ke zkrácení jízdy ze silnice II. třídy, která prochází obcí V., na silnici I. třídy, která taktéž prochází obcí V. Podle občanů dochází k nadměrnému zvýšení hluchosti, k nebezpečí zranění osob rychle projíždějícími vozidly a ke znečišťování účelových komunikací.

Přijatá obecně závazná vyhláška zněla:

„Čl. 1 – Preambule

Obec V. touto obecně závaznou vyhláškou ukládá podle § 10 písm. a) a c) zákona č. 128/2010 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, v zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a zajištění udržování čistoty veřejně přístupných účelových komunikací ve vlastnictví obce V., pravidla omezující na veřejně příslušných účelových komunikacích ve vlastnictví obce V., které jsou vymezeny v příloze tvořící součást této obecně závazné vyhlášky.

Čl. 2 – Omezení provozu motorových vozidel

Veřejně přístupné účelové komunikace ve vlastnictví obce V., které jsou vymezeny v příloze tvořící součást této obecně závazné vyhlášky, jsou oprávněni užívat pouze vlastníci a nájemci staveb nebo bytů bezprostředně sousedících s těmito účelovými komunikacemi a další osoby, kterým to na jejich žádost povolí Obecní úřad V.

Čl. 3 – Účinnost

Z naléhavého obecního zájmu se účinnost této obecně závazné vyhlášky stanovuje dnem vyhlášení.“

Oprávněný zaměstnanec Obecního úřadu V. vyvěsil v úterý dne 5. 6. 2018 vyhlášku č. 1/2018 na úřední desku obecního úřadu. Ve čtvrtek, 7. 6. 2018, pak byla tato obecně závazná vyhláška zveřejněna na webových stránkách obecního úřadu způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Starosta obce V. nechal umístit na začátku účelových komunikací, kterých se obecně závazná vyhláška týkala, informační tabuli, která zřetelně oznamovala, že je zakázáno je užívat k provozu motorových vozidel s výjimkou osob, kterým udělil povolení Obecní úřad V.

Dne 1. 9. 2018 strážník obecní policie ve stejnokroji viděl, že účelovou komunikací v obci V., které se týká obecně závazná vyhláška, projíždí motorové vozidlo – osobní automobil, jehož řidič drží při jízdě telefonní přístroj. Strážník dal řidiči znamení k zastavení vozidla, řidič vozidlo zastavil. Na základě výzvy předložil řidič, pan T., strážníkovi řidičský průkaz a osvědčení o registraci vozidla. Z osvědčení o registraci vozidla vyplynulo, že provozovatelem vozidla je společnost ABC, s.r.o. Řidič strážníkovi na otázku, zda je on nebo společnost ABC, s.r.o., vlastníkem nebo nájemcem domu nebo bytu sousedících s účelovou komunikací, kterou projížděl, nebo zda má povolení obecního úřadu V. k užívání účelové komunikace, odpověděl, že nikoli. Strážník uložil řidiči panu T. příkazem na místě pokutu 500 Kč za to, že při jízdě držel telefonní přístroj. Pan T. ale nesouhlasil s tím, aby mu strážník uložil pokutu příkazem na místě za to, že porušil zákaz užívat komunikaci podle výše uvedené obecně závazné vyhlášky.

OTÁZKY:

1. Definujte rozdíl mezi řidičským průkazem a řidičským oprávněním.
2. Kdy nabyla obecně závazná vyhláška č. 1/2018 účinnosti?
3. Posuďte soulad obsahu obecně závazné vyhlášky č. 1/2018 se zákonem.
4. V případě, že by obecně závazná vyhláška č. 1/2018 byla v rozporu se zákonem, jakým způsobem lze zjednat nápravu?
5. Byl řidič povinen na základě znamení k zastavení vozidla, které učinil strážník, zastavit vozidlo? Je znamení k zastavení vozidla, učiněné strážníkem obecní policie, správní činností a případně jakou jeho formou?
6. Porušil řidič vozidla nějakou právní povinnost tím, že držel při jízdě telefonní přístroj? V případě, že by se jednalo o porušení právní povinnosti, byl strážník obecní policie oprávněn toto vyřídit?
7. Měla pro pana T. nějaké další negativní právní důsledky skutečnost, že mu byla příkazem na místě uložena pokuta za to, že při řízení vozidla držel v ruce telefonní přístroj?

Odpovědi právně odůvodněte.

U odpovědí vázaných na aplikaci právního předpisu je třeba použít přesné citace (předpis, paragraf, odstavec, písmeno ...).

Řešení:

Ad 1)

Řidičské oprávnění je veřejné subjektivní právo, které opravňuje k řízení motorového vozidla a které uděluje správním aktem obecní úřad obce s rozšířenou působností (§ 80, § 124 odst. 5 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb.). Řidičský průkaz je veřejná listina, která osvědčuje řidičské oprávnění držitele a jeho rozsah a kterou držitel prokazuje své jméno, příjmení a podobu, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona (§ 103 zákona č. 361/2000 Sb.).

Ad 2)

Dnem 5. 6. 2018, tedy vyhlášení OZV, neboť OZV stanovila počátek její účinnosti tímto dnem (§ 12/2 OZř). Den 5. 6. 2018, kdy došlo k vyvěšení OZV na úřední desce obecního úřadu, je dnem vyhlášení OZV (§ 12 odst. 1 OZř).

Pozdější zveřejnění způsobem umožňujícím dálkový přístup na den vyhlášení, platnosti ani účinnosti nemá vliv.

Ad 3)

OZV byla vydána mimo rámec věcné působnosti obce a je v rozporu se zákonem. OZV lze vydávat jen ve věcech patřících do samostatné působnosti obce (argumentace např. § 10 OZř, § 84/2 p. h) OZř, čl. 104/3 Úst.). Daná OZV ale stanovila úpravu, resp. omezení veřejného přístupu na účelové komunikace podle § 7 odst. 1 ZPK (tj. oblast, která je předmětem výkonu přenesené působnosti - srov. též § 40 odst. 1 a odst. 4 písm. a) ZPK), resp. provoz na veřejně přístupné účelové komunikaci, což je také záležitost přenesené působnosti vykonávané obecním úřadem obce s rozšířenou působností (§ 77/1 písm. c), § 128a ZSP).

K předmětné materii srov. Pl. ÚS 18/16: „Pro danou věc (je) určující § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy že upravit nebo omezit veřejný přístup na veřejně přístupnou účelovou komunikaci mohl a nadále může výlučně silniční správní úřad (do přijetí výše zmíněné novely, která novelizovala také zákon o pozemních komunikacích, působnost silničního správního úřadu ve věcech veřejně přístupných účelových komunikací vykonávala obec, nyní ji vykonává obecní úřad obce s rozšířenou působností), a nikoli její vlastník; vlastník je oprávněn o tuto úpravu veřejného přístupu pouze požádat. Z citovaných ustanovení je zřejmé, že vlastník veřejně přístupné účelové komunikace, ať už jde o obec či jiný subjekt, musí v případě, že považuje za žádoucí upravit nebo omezit veřejný přístup na tuto účelovou komunikaci nebo na ní upravit provoz nad rámec obecné úpravy obsažené v zákoně o silničním provozu, postupovat v souladu s rozhodnutím či souhlasem příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Dokonce ani za situace, kdy by vlastníkem účelové komunikace byla obec s rozšířenou působností, již obec Všeň není, by nebylo možné, aby k úpravě veřejného přístupu na veřejně přístupnou účelovou komunikaci či provozu na ní došlo prostřednictvím obecně závazné vyhlášky, tedy právním předpisem vydávaným v samostatné působnosti; takový postup by byl v rozporu s výše citovanými zákonnými ustanoveními a byla by jím dotčena práva osob, jež by se mohly stát účastníky příslušných správních řízení.“

Ad 4)

Postupem podle § 123 OZř – dozorem vykonávaným Ministerstvem vnitra nad vydáváním a obsahem OZV. Oprávnění vyzvat obec ke zjednáání nápravy, pozastavení účinnosti OZV, podání návrhu Ústavnímu soudu na zrušení OZV.

Ad 5)

Ano byl – povinnost řidiče řídit se pokyny osob oprávněných k zastavování vozidel stanoví § 4 písm. b) ZSP, oprávnění strážníka obecní policie ve stejnokroji zastavovat vozidla, jestliže je řidič podezřelý ze spáchání přestupku týkajícího se bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, stanoví § 79 odst. 1 písm. c) bod 2. ZSP. Úkon strážníka je faktickým pokynem.

Ad 6)

Řidič porušil zákaz podle § 7 odst. 1 písm. c) ZSP při jízdě vozidlem držet v ruce telefonní přístroj, čímž se dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 ZSP. Strážník obecní policie může přestupek projednat příkazem na místě podle § 124 odst. 13 ZSP.

Ad 7)

Protože byl řidiči uložen správní trest za přestupek jednáním uvedeným v příloze k ZSP, provede na základě oznámení o uložení pokuty za přestupek příkazem na místě příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností podle § 123b odst. 2 ZSP záznam dvou bodů v registru řidičů.